

Aktivistien ”pahin painajainen”

J&M

1996

Joulun alla tapahtuneiden Itä-Suomen turkisiskujen poliisitutkinta ja siinä käytetyt menetelmät ovat osoittaneet, että pelkkä aktiivinen toiminta ruohonjuuritason kansalaisjärjestöissä on poliisille riittävä syy epäillä henkilöä rikoksista. Mielipiteen ilmaiseminen on perustuslain turvaama oikeus, mutta tämän oikeuden käyttäminen voi johtaa suoranaisiin vainoihin. Poliisi on tiedotusvälineiden auliilla myötävaikutuksella leimannut ”ääriaineksiin” kuuluvat anarkistit syyllisiksi ilman sen kummempaa näyttöä.

Joku tai jotkut iskivät joulunalusviikolla Eläinten Vapautusrintaman nimissä Juankoskella ja Valtimolla sijaitseviin rehusekoittamoihin. Keskusrikospoliisi alkoi heti selvittää juttua pääjohtolankanaan Kuopiosta postitettu tiedote, jossa EVR ilmoittautui iskujen tekijäksi ja kertoi operaation ”Pahin painajainen” alkaneen. Muiden johtolankojen puutteessa poliisi ryhtyi käymään läpi pääasiasa kuopiolaisia henkilöitä, joiden se tietää tavalla tai toisella olleen mukana ”ääriliikkeissä”, joiksi poliisi kaikenlaisen vaihtoehdoisen kansalaistoiminnan niputtaa.

Sisäministeri Enestamin kovaotteisten lausuntojen pelästyttämänä poliisi aloitti järjestelmällisen mielipidevainon. Johtolankojen puutteessa epäiltyjä ruvettiin etsimään esimerkiksi mieleno-

J&M
Aktivistien ”pahin painajainen”
1996

Villi Pohjola 6/96, s. 9-10 (30.5.96; Villi Pohjolan ja lopetetun Pirrskatti-lehden yhteisnumero).

fi.theanarchistlibrary.org

soitusilmoituksista ja joidenkin perättömien ilmiantojen perusteella. Epäillyille ja heidän vanhemmilleen tehtiin kotietsintöjä, puhelimia kuunneltiin ja heidän ystäviäänkin vietiin kuulusteluihin, jos nämä sattuivat epäonnekseen olemaan kylässä väärään aikaan. Kotietsintöjen yhteydessä takavarikoitiin monenlaista "todistusaineistoa" kuten mielipide- ja sarjakuvalehtiä, levymyyntilistoja, kirjeenvaihtoa ja muita henkilökohtaisia tavaroita.

Epäiltynä tai pidätettynä on ollut kymmenkunta aktivistia. Yksi henkilö oli pidätettynä ja vangittuna yhteensä kymmenen päivää, mutta vapautettiin näytön puuttuessa. Toinen aktivisti on kirjoitus-hetkellä ollut vangittuna jo yli kolme viikkoa, ja aiemmin vangittu pidätettiin uudestaan muutamaksi päiväksi. Molemmat on haastettu vastaajiksi Nilsiäen käräjäoikeuteen.

Toimittajat ovat tapansa mukaan lammasmaisesti asettuneet olettamansa "yleisen mielipiteen" puolelle ja tuominneet kaikki jollakin tavalla asian kanssa tekemisissä olleet jo moneen kertaan. Tiedotusvälineille poliisin epäilyt ovat riittäneet todisteeksi kulloinkin epäiltynä olleiden syyllisyydestä. Toimittajat ovat korostaneet hanakasti sitä, että epäillyt ovat punkkareita ja anarkisteja sekä tuntevat kettutyttöjä.

SAL-Kuopio nousi tätä yleistä lynkkausmielialaa vastaan järjestämällä tammikuussa mielenosoituksen ja löi tempauksensa läpi kiitettävällä menestyksellä myös valtamedioissa. Mielenosoitus oli tietoisesti rauhanomainen ja asiallinen, koska SAL halusi saada aikaan selvän kontrastin poliisin törkeisiin otteisiin nähden. Samalla oikaistiin useita virheellisiä käsityksiä asioiden kulusta.

Keskusrikospoliisi osoittaa tyypillisen ammattitaidottomuutensa pitämällä varsin laajalle levinnyttä "En kommentoi" -lennäkin hallussapitoa varmana merkinä järjestäytyneen terrorismin harjoittamisesta. Kommentoimattomuustaktiikan käyttäminen kuulusteluissa tuntuu olevan poliisille niinkään todiste syyllisyydestä.

On erittäin huolestuttavaa, että jopa parlamentaariseenkin "demokratiaan" kuuluva oikeus mielipiteenilmaisuun voi johtaa vai-

noamiseen. On turhauttavaa ja raivostuttavaa, että syyttömät joutuvat jatkuvasti todistelemaan syyttömyyttään, vaikka länsimaisen oikeuskäytännön mukaan todistustaakan tulisi olla poliisilla ja syyttäjällä. Kansalaisaktivistit voivat varautua jatkossakin siihen, että poliisi pitää heitä potentiaalisina syyllisinä tietynlaisiin rikoksiin. Kaavailtu Krp:n ja SuPo:n yhdistyminen ei tule ainakaan helpottamaan aktivistien elämää. Näihin asioihin olisi syytä reagoida ennen kuin huomaamme elävämme totaalissa poliisivaltiossa.